

Til stede: Morten Grønbæk (formand og mødeleder), Bente Klarlund Pedersen (næstformand), Dorte Gyrd-Hansen, Ewa Roos, Henriette Svarre Nielsen, Jette Jul Bruun, Kjeld Hermansen, Merete Nordentoft, Naja Hulvej Rod og Pernille Due.

Afbud: Anneli Sandbæk, Christian Mølgaard, Inge Tetens, Karen Wistoft, Kristian Overgaard.

Fra sekretariatet: Thea Suldrup Jørgensen (referent). **Afbud:** Peter Aagaard (fædreorlov).

1. Frokost og siden sidst ved Morten Grønbæk

Status på igangværende projekter og aktiviteter

- Årsberetningen for 2015 er udkommet og kan rekvireres i trykt version hos sekretariatet samt elektronisk på <http://www.vidensraad.dk/nyhed/%C3%A5rsberetning-2015>
- Nyt rådsmedlem: Jørgen Vestbo, professor i lungemedicin ved University of Manchester, indtræder som nyt rådsmedlem, da Finn Diderichsen er gået på pension primo 2016.
- Planlagte aktiviteter på baggrund af rådsmedlemmernes evaluering af rådsmøder ultimo 2015:
 - Et længere rådsmøde er planlagt 19. september 2016, bl.a. med strategidrøftelser, herunder nye emner, samt hvordan rådet bedst muligt udbreder Vidensrådets produkter og budskaber.
 - En kort powerpoint-præsentation for alle tidligere rapporter til brug for rådsmedlemmernes oplæg m.v. er ved at blive udarbejdet i sekretariatet.
- Folkemødet Bornholm: Formandskabet og Peter Aagaard deltager i Folkemødet 2016. Vidensrådet er repræsenteret ved to arrangementer fredag eftermiddag: 1) Vidensrådet arrangerer i samarbejde med Just Human og Politiken en debat om børn og unges mentale helbred (søvn) på Gæstgiveren. 2) Deltagelse i åbningsdebatten i Sundhedsteltet på Folkemødet. Punktet tages op igen på det kommende rådsmøde.
- Fundraising: Kræftens Bekæmpelse har bevilget 2 mio. kr. til perioden 2015-2018. Vidensrådet har søgt om fondsstøtte hos TrygFonden til et projekt om forebyggelse af rygning blandt børn og unge.
- Sekretariatet: Det er besluttet at ansætte en kommunikationskonsulent (30 timer/uge). Peter Aagaard er pt. på fædreorlov (14 dage).

Orientering fra Sundhedsstyrelsen ved Jette Jul Bruun

- SST er blevet kontaktet af kontakt med Etisk Råd som er i gang med et arbejde om nudging og sundhedsadfærd. Det Etiske Råd vil gerne igangsætte debatter om emnet.
- SST er i gang med udarbejdelsen af fagligt oplæg til Kræftplan 4. Der kommer formodentlig også til at indgå forebyggelselementer.
- SST offentliggjorde i januar anbefalinger for fysisk aktivitet for 0-4-årige. Anbefalingerne er blevet godt modtaget og har fået stor medieopmærksomhed.
- SST og regionerne gennemfører sundhedsprofilerne hvert tredje år. Nye spørgebatterier til områderne fysisk aktivitet og kost til brug i 2017 er ved at blive udarbejdet og valideret.

- Der er foretaget en intern omorganisering: SST består nu af lidt mindre enheder. Forebyggelse er ikke længere placeret sammen med borgernære sundhedstilbud.
- SST deltager i Folkemødet 2016 med bl.a. to forebyggelsesemner: Unge og rygning samt fosterdiagnostik.

2. *Præsentation af Fødevarestyrelsen og salt ved Else Molander*

Else Molander fortalte om Fødevarestyrelsens arbejde generelt samt deres arbejde for at reducere befolkningens saltindtag. Fødevarestyrelsen arbejder bl.a. med risikohåndtering, EU-sager, rådgivning til kommuner, forbrugeradfærd og ernæringsrelevant lovgivning for produkter. Indsatsområder er børn og unge, kortuddannede og særlige målgrupper, fødevarerhverv samt ældre.

Fødevarestyrelsens mål ift. salt er at reducere den typiske forbrugers saltindtag med 3 g/dag. Der forventes en besparelse på 1-2 mia. kr. og 400.000 færre personer med forhøjet blodtryk ved en reduktion på 3 g/dag. WHO anbefaler et dagligt saltindtag på max 5 g, men det er svært for almindeligst spisende at nå så lavt et niveau. 80% af saltindtaget kommer fra produkter, især brød, kød og ost. Fødevarestyrelsen arbejder på reduktion af saltindholdet i fødevarer, oplysning til mad- og sundhedsprofessionelle, monitorering samt mærkning af fødevarer. Det skal overvejes, om det er relevant, at Vidensrådet skriver rapport om evidensen for saltreduktion.

3. *Præsentation af kommissorium til projektet "Kost og måltider blandt børn og unge"*

Morten Grønbæk (afbud fra arbejdsgruppeformand Inge Tetens) orienterede om arbejdsgruppens sammensætning samt fokusområder i kommissoriet. Kommissoriet er under udarbejdelse og vil blive præsenteret grundigere på det kommende rådsmøde.

4. *Præsentation af rapporten "Fysisk aktivitet – læring, trivsel og sundhed i folkeskolen" ved Bente Klarlund Pedersen*

Arbejdsgruppen har modtaget mange gode kommentarer til den samlede rapport fra rådsmedlemmer og projektets følgegruppe. Rapporten offentliggøres torsdag d. 31. marts. Samme dag afholdes en eftermiddagskonference i DGI-byen i samarbejde med Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling, hvor arbejdsgruppemedlemmer vil præsentere rapportens indhold og repræsentanter fra skoler vil fortælle om deres erfaringer med at integrere bevægelse i skoledagen.

5. *Oplæg af Naja Hulvej Rod*

Naja Hulvej Rod fortalte om sit arbejde med psykosocial epidemiologi ved Afdeling for Social Medicin, Institut for Folkesundhed, Københavns Universitet. Forskningsgruppen har fokus på langvarige helbredskonsekvenser af forskellige psykosociale belastninger. Især er fokus på mekanismer, der kan forklare sammenhænge mellem psykiske belastninger og fysiske tilstande, samt epidemiologisk metodeudvikling. Igangværende projekter omhandler bl.a. arbejdsrelaterede stressbelastninger, belastende livsbegivenheder, søvn og sociale netværk. Forskningsgruppen er del af et internationalt netværk "IDEAR", som består af stærke longitudinelle studier, der giver gode muligheder for at undersøge bl.a. interaktioner mellem forskellige livsbelastninger. Naja Hulvej Rod er desuden leder af Københavns Stressforskningscenter.

6. *Oplæg af Kjeld Hermansen*

Kjeld Hermansen fortalte om sit arbejde ved Medicinsk Endokrinologisk afdeling, Institut for Klinisk Medicin, Aarhus Universitet. Kjeld Hermansen har bl.a. undersøgt, hvordan fedt i kosten influerer på forskellige risikofaktorer. Blandt andet har Kjeld Hermansen m.fl. undersøgt fedttype og risiko for type 2-diabetes og hjertekarsygdom hos voksne med metabolisk syndrom. Cirka 160 personer fik forskellig kost mht. mættet og umættet fedt i tre måneder: Ingen signifikant effekt af en meget fedtrig kost, mens lavt fedtindtag (en kost rig på olivenolie) var relateret til bedre insulinfølsomhed og lavere kolesterolniveau. Det er dog svært at holde fast i en middelhavskost i Norden. Derfor blev betydningen af en sund nordisk kost undersøgt i interventionsstudiet SYSDIET, som bl.a. viste, at en sund nordisk kost i seks måneder gav en positiv lipidprofil.

7. *Drøftelse af aktuelle emner ved alle rådsmedlemmer*

Ewa Roos foreslog, at Vidensrådet svarer på kronik af John Brodersen bragt i Politiken 7. marts: "Snart er vi alle patienter". Der var opbakning til at udarbejde et svar.

8. *Eventuelt*